

CZWARTEK

3 września 2009

rocznik LXIV ♦ nr 105

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

Ludu GŁOS

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

HISTORIA na str. 3:

We wrześniu
ruszyliśmy
bronić
stolicy

Czas do szkoły

W ławkach pierwszych klas wszystkich polskich szkół podstawowych na Zaolziu zasiadło we wtorek około 195 uczniów. W tym roku w polskich szkołach jest najwięcej dzieci od pięciu lat!

Wtorek, 1 września. Punktualnie o 8.00 wchodzę do szkoły w Koszarzyskach. W tym samym budynku mieszczą się czeska i polska placówka, działające pod jedną dyрекcją. Na parterze jest część szkoły przeznaczona dla polskich uczniów. W ławkach siedzą już uczniowie. Za chwilę rozpoczęcie roku szkolnego. Naukę zaczyna tu dziewięcioro polskich dzieci.

Trzymamy się

Szkoła w Koszarzyskach należy do najmniejszych spośród tzw. małoklasówek, uczących dzieci w klasach 1-5. W tym roku przybyło tu troje pierwszaków. – Żeby nauka była zabawą, nauczyciel przyjaciele, a szkoła drugim domem – mówi nauczycielka Dorota Koch, uroczyście pasując Maciusia, Danielka i Ondraszka na pierwszoklasistów. Na jeszcze trochę przestraszonych buziach dzieci szybko pojawia się uśmiech.

Kiedyś polska szkoła w Koszarzyskach mieściła się w domach prywatnych, a potem w tzw. domu z wieżyczką koło pobliskiego cmentarza. W 1977 roku przeniosła się do obecnego budynku, a od 2003 roku jest pod czeską dyрекcją. – Właśnie wtedy zdecydowano, czy nasza szkoła będzie pod jedną dyрекcją z czeską placówką, czy połączy się ze szkołą w Bystrzycy. Dobrze, że stało się tak, jak się stało, bo jednak ta nasza polska grupa w Koszarzyskach nadal się trzyma, a dzieci uczą się w rodzinnej atmosferze – wyjaśnia

Zdjęcie: MAREK SANTARIUS

Dziewięcioro dzieci po wakacjach rozpoczęło naukę w polskiej podstawówce w Koszarzyskach. Na zdjęciu ich nowa nauczycielka, Maria Kajfosz.

Dorota Koch. Oprócz niej pracuje tu jeszcze jeden pedagog, Maria Kajfosz, która w tym roku przeszła ze szkoły w Stonawie. Placówka ma również nowego dyrektora, Dalibora Pyszko. On także przyszedł przywitać się z polskimi dziećmi w czasie rozpoczęcia roku szkolnego. – Wcześniej pracowałem w czeskiej podstawówce w Trzyńcu, kierowanie placówką uczącą także polskie dzieci jest więc dla mnie wyzwaniem. Już od jakiegoś czasu przyglądałem się, jak funkcjonuje polskie szkolnictwo – mówi nowy dyrektor.

Przerwy są fajne!

Polska szkoła w Koszarzyskach to jednoklasówka, dzieci uczą się razem, dzieląc się na dwie grupy tylko na niektórych zajęciach. Dojeżdżają tu z Koszarzysk i Milikowa, czasem z Bystrzycy i innych okolicznych wiosek. – Pracuję tu od 1999 roku, wtedy było tu więcej dzieci,

przyszedł jednak niż demograficzny, dzieci ubywało i teraz jest ich garstka. Koszarzyska są małą wioską, liczą nieco ponad 300 mieszkańców – mówi Dorota Koch. Jak jednak zaznacza, widać już tendencje wzrostowe – w przyszłym roku do szkoły przyjdzie co najmniej czwórka pierwszoklasistów, podobnie powinno być w następnych latach. Dzieci będą się więc uczyć być może w nieco większym gronie, choć nadal w kameralnej, rodzinnej atmosferze. W takiej szkole jest po prostu... fajnie. Tak twierdzą choćem pierwszoklasiści, choć jeszcze dobrze nie wiedzą, co ich czeka... – Już się cieszyłem, że idę do szkoły – mówi Maciuś Sławiński. – Uczenie jest fajne. No i są koledzy – wyjaśnia mi mały Ondra, a Danielek dodaje: – Przerwy też są fajne!

Budujące statystyki

Podobne tendencje wzrostowe ob-

serwują pedagodzy także w innych polskich szkołach. Na całym Zaolziu jest ich 25 (15 w powiecie frydecko-misteckim, 10 w karwiskim). 13 z nich to małoklasówki. – W tym roku w polskich szkołach jest najwięcej dzieci od pięciu lat, można więc mówić o tendencji wzrostowej – ocenia Marcela Siemińska, pełniąca obowiązki dyrektora Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego. Centrum w najbliższych tygodniach przygotowuje dokładne dane. Jedyne, co w tym roku szkolnym położyło cień na optymistyczne statystyki, to likwidacja karwiskiej filii Gimnazjum Polskiego. Z powodu małej liczby uczniów w Karwinie wszyscy polscy gimnazjaliści uczą się teraz w Czeskim Cieszynie.

ELŻBIETA PRZYCKZO
O początku roku szkolnego
piszemy też na str. 2

Bez rewolucji

Reforma szkolnictwa, która w przedszkolach i szkołach podstawowych rozpoczęła się już przed dwoma laty, wkroczyła do szkół średnich. Od września wszystkie gimnazja obowiązkowo wprowadzają w klasach pierwszych szkolne programy kształcenia. Średnie szkoły zawodowe wchodzi w reformę stopniowo – część placówek w tym roku, część w przyszłym. Każda szkoła opracowała własny program, według ustalonego przez ministerstwo programu ramowego. Aleksandra Sładeczek, koordynator szkolnego programu kształcenia w Polskim Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, uważa, że obowiązkowych tematów jest tak dużo, że szkołom nie zostało zbyt wiele miejsca na rewolucyjne zmiany. Są lekcje do dowolnego wykorzystania, które gimnazja mogą przeznaczyć na przedmioty, w których chcą się specjalizować. W gimnazjum przeznaczono je na lekcje języka polskiego, którego – z przyczyn oczywistych – centralny program ramowy nie przewiduje. – U nas specjalizacja była z góry oczywista, wynika z naszej misji, z tego, że jesteśmy jedyną polską szkołą średnią w RC – wyjaśniła nauczycielka. – Każda szkoła miała uwypuklić to, co co ma najlepszego. My postawiliśmy na dwujęzyczność, na kulturę regionu i możliwość porównania kultur polskiej i czeskiej. Więcej lekcji przeznaczonych jest na przedmioty humanistyczne, naukę języków, ubył lekcji przedmiotów ścisłych. Aleksandra Sładeczek – nauczycielka fizyki – nie cieszy się z tego. W gimnazjum będzie się w tym roku szkolnym kształciło w 14 klasach 383 uczniów. To o jedną klasę mniej niż w roku ubiegłym. Do Czeskiego Cieszyna przeniosły się klasy trzecia i czwarta z filii w Karwinie. Gimnazjum będzie w tym roku obchodziło 60-lecie istnienia placówki czeskokieszynskiej. Obchody odbędą się 14 listopada. (dc)

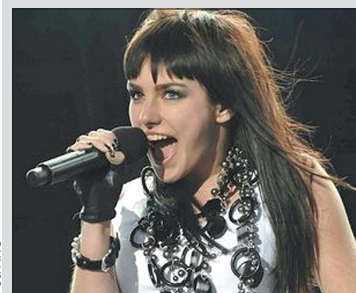

Nauczycielka Dorota Koch pasuje nowych uczniów na pierwszoklasistów.

ZDARZYŁO SIĘ

Ewa nominowana do nagrody MTV!

Ogłoszono nazwiska polskich artystów, którzy zostali nominowani do nagrody MTV Europe Music Awards 2009. W gronie pięciu szczęśliwców jest Ewa Farna z Wędryni! Pochodząca z Zaolzia nasto-

Fot. ARC

latka wyrasta na największą gwiazdę 2009 roku. Wokalistka zdobyła już kilka nagród w tym roku, m.in. Superjedynekę w kategorii płyta roku, którą dostała podczas festiwalu w Opolu oraz Nagrodę Internautów na festiwalu Sopot TOP Trendy. Do listy sukcesów Ewa może także dopisać zwycięstwo na sierpniowym Sopot Hit Festiwalu, gdzie jej piosenka „Cicho” wygrała w kategorii Polski Hit Lata. Rywalami Ewy będą: Ania Dąbrowska, Doda, Afromental oraz Jamaal. Na polskich kandydatów można głosować do 10 października, na stronie internetowej: www.mtvema.com. Najlepszego Polskiego Wykonawcę poznamy już dzień później. To jednak nie koniec. 12 października polski laureat stanie do kolejnej walki, tym razem w kategorii Najlepszy Wykonawca Europy. Także tutaj zwycięzcę wyłonią widzowie MTV. Rozstrzygnięcie plebiscytu będzie miało miejsce 5 listopada podczas gali MTV Europe Music Awards 2009, która odbędzie się w O₂ World Arena w Berlinie. (r)

Zabił go byk

Do tragedii doszło we wtorek w Piosku. Na jednym z pastwisk zginął były wójt tej gminy, Paweł Byrtus. Według informacji policji, 73-letni mężczyzna został poturbowany przez byka. Jak powiedział dziennikarzom Ivan Žurovec, rzecznik prasowy policji we Frydku-Mistku, byk potraktował mężczyznę w bardzo ostry sposób. Ślady jego rogów widoczne były na całym ciele ofiary. – Ciało mężczyzny znalazł właściciel byka – powiedział naszej gazecie Žurovec. (jb)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 21 do 25°C
noc: 16 do 12°C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 19 do 23°C
noc: 15 do 11°C
wiatr: 3-7 m/s

9 771212 422041

0 9105

POLSKIEJ PLACÓWCE W STONAWIE DAJĄ SIĘ WE ZNAKI SZKODY GÓRNICZE

Ściany wciąż pękają

Dziewięcioro dzieci rozpoczęło rok szkolny w Polskiej Szkole Podstawowej w Stonawie. Do przedszkola zapisanych jest ich czternaścioro. Nie wszystkie mamy przyprowadziły swe maluchy zaraz pierwszego dnia września. – Przedszkole będzie jeszcze przez jakiś czas w lokalu zastępczym, w jednej z klas szkolnych, ponieważ w naszym budynku dobiega końca remont. Największy kłopot jest ze spaniem, będziemy w klasie rozkładać leżaki – wyjaśniła nauczycielka Wanda Grudzińska.

Polska szkoła w Stonawie, stojąca w dzielnicy Hołkowice, składa się z trzech, połączonych ze sobą budynków. Najstarszy liczy ponad sto lat, środkowa część została zbudowana w latach 50. ub. wieku, a przylegające do niej przedszkole jeszcze nieco później. Szkoła stoi na terenie dotkniętym przez szkody górnicze. W ostatnich latach jej fundamenty zostały wzmocnione, odbył się tu kompleksowy remont, finansowany przez spółkę OKD. Niemniej szkody górnicze nadal dają się we znaki. – W tym miejscu eksploatowano duże złoża węgla. Teraz zakończyło się wydobycie i choć obniżenie terenu nie jest tak duże, jak przed kilkoma laty,

ziemia ciągle się jeszcze rusza i skutki eksploatacji ciągle się pokazują. W miejscach, gdzie łączą się poszczególne budynki, widoczne są pęknięcia. W ciągu dwóch, trzech miesięcy sytuacja się ustabilizuje i wtedy przystąpimy do naprawy szkód – mówi wójt Andrzej Feber. – Wszystko to sfinansują kopalnie, niemniej nieustanne remonty uprzykrzają szkolne życie. Taką cenę płacimy za to, że mamy trochę więcej pieniędzy w kasie niż inne gminy.

Również niektóre domy prywatne na Hołkowicach dotknięte są uszkodzeniami górniczymi. Ich mieszkańcy sami mogą zdecydować, jak rozwiążą sytuację. Gmina na prze-

Przedszkolaki ze Stonawy rozpoczęły nowy rok szkolny w lokalu zastępczym. W ich przedszkolu trwa jeszcze remont.

strzeni ostatnich lat wynegocjowała dla nich ze spółką OKD dobre warunki. Właściciele nieruchomości sami mogą się zdecydować, czy prewencyjnie (na koszt kopalń) wzmocnią swe domy, czy też domy

dotknięte przez szkody odsprzedażą. – OKD wykupuje je po dobrej cenie, która umożliwia wybudowanie nowego domu w innym miejscu, na przykład u nas na Bąkowie – zaznacza Feber. (dc)

W Polsce sześciolatki idą do szkoły. Nieliczne...

Rozpoczął się nowy rok szkolny, a wraz z nim czas zmian wprowadzonych przez polskie Ministerstwo Edukacji. Niektórzy z wakacjami rozstawali się z żalem, inni do szkoły szli we wtorek z radością. Z nowymi wyzwaniem będą się musieli zmierzyć wszyscy – i nauczyciele, i uczniowie.

Od 1 września do polskich szkół weszła nowa podstawa programowa, która stopniowo będzie obejmować wszystkie klasy każdego typu szkół. W gimnazjum pojawi się drugi język obcy, a w liceum obowiązkowo matematyka na maturze. Zmienia się też zasady uczestnictwa w lekcjach wychowania fizycznego i wychowania do życia w rodzinie, a w gimnazjum pojawi się nowy przedmiot – edukacja dla bezpieczeństwa. Po raz pierwszy też w szkolnych ławkach obok siedmiolatków zasiadły sześciolatki. To właśnie ta zmiana wzbudza najwięcej kontrowersji. W powiecie cieszyńskim, jak i w całym kraju, niewielu rodziców postanowiło skorzystać z takiej

możliwości. W samym Cieszynie do szkoły poszło zaledwie 7 sześciolatków. Podobnie rzecz ma się w innych gminach. W Wiśle szkolne tornistry założyło 6 maluchów, w Istebnej – 4, w Strumieniu – 2, a w gminie Skoczów zaledwie 1.

Jedną z placówek, która 1 września przywitała maluchy była Szkoła Podstawowa nr 4 w Cieszynie. – Mamy dwoje sześciolatków. Będą

się uczyć razem z siedmiolatkami, bo tak zakłada nowy program nauczania. Niemniej jednak nauczyciele podejść do nich indywidualnie, uwzględniając różnicę wieku. Dowiadaliśmy się, na jakim etapie są te dzieci i wiemy, że ich gotowość szkolna jest na odpowiednim poziomie – mówi Alicja Witalis, wicedyrektorka szkoły. – Dzieci będą normalnie brać udział w zaję-

ciach, łącznie ze wszystkimi programami i projektami, w tym m.in. w programie „Moje pierwsze uczniowskie doświadczenie”, no co otrzymaliśmy wiele środków dydaktycznych. Choć sześciolatków pojawi się tylko dwoje, kadra jest dobrze przygotowana na ich przyjęcie, sale też są odpowiednio przystosowane – dodaje Maria Sembali, dyrektorka szkoły.

Sześciolatki przywitała też SP nr 7 w Cieszynie-Krasnej. – Zdecydowaliśmy się posłać syna do szkoły, bo i tak by nas to czekało. Chodził do zerówki, więc jest gotowy na lekcje w pierwszej klasie. Byliśmy wcześniej na rozmowie w szkole, bardzo nam się tu spodobało i utwierdziło w tej decyzji – mówi Wioletta Staniek, mama sześciolatniego Kacpra. – Do szkoły chciałem iść. Będę się uczył i bawił z kolegami – skomentował sam Kacper.

Obowiązkowo szkolną edukację wszystkie sześciolatki rozpoczną w 2012 roku. Do tego czasu rodzice mają możliwość wyboru między szkołą a zerówką. Wszystko wskazuje jednak na to, że – wbrew przewidywaniom resortu oświaty – zdecydowana większość z nich będzie wybierać zerówkę.

JUR/Gazetacodzienna.pl

Kacper Staniek jest jednym z niewielu sześciolatków, które 1 września poszły do szkoły.

Fotograficy wracają do korzeni

Blisko trzydziestu zaolziańskich fotografików bierze udział w plenerze fotograficznym, odbywającym się od wtorku w Jabłonkowie. Zorganizowało go Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne przy wsparciu finansowym Kongresu Polaków i Fundacji OKD. Bazą plenerowiczów jest hotel „U Bullawy”, korzystają oni jednak również z gościnności jabłonkowskich pezetkaowców.

– Właśnie w Domu PZKO przy Rynku Mariackim urządziliśmy atelier i ciemnię – mówi prezes ZTF, Marian Siedlaczek. – Młodzi fotograficy poznają tam tajniki techniki analogowej, większości z nich znużyła się technika cyfrowa i powracają „do korzeni” i czarno-białego filmu. W ciemni mogą się zatem nauczyć, jak wywoływać odbitki.

Fotograficzny plener potrwa do niedzieli. Dzisiaj jego uczestnicy wyruszą w teren – wyjadą do Trójwiry. W sobotę natomiast wybiorą się do Czeskiego Cieszyńska, do Teatru Cieszyńskiego, gdzie o godz. 17.00 odbędzie się wernisaż wystawy zdjęć wybitnego czeskiego fotografa, Jindřicha Štreita. Współorganizatorem wystawy jest właśnie ZTF. (kor)

Oszuści pobierają zaliczki

Właściciele domów w Orłowej-Mieście od kilku dni odwiedzają oszuści podający się za urzędników. Oszuści twierdzą, że pobierają zaliczki na poczet prac kanalizacyjnych, które faktycznie w mieście mają być realizowane. Raz posunęli się do tego, że przynieśli pod dom rury, żeby być bardziej wiarygodnymi, chcieli nawet podpisać na miejscu umowę. – Kobieta, do której przyszli rzekomi wysłannicy Urzędu Miasta, miała wątpliwości co do konieczności zapłacenia zaliczki i przyszła o to zapytać do magistratu. W ten sposób się o tym dowiedzieliśmy – wyjaśnia rzeczniczka orłowskiego urzędu, Nataša Cibulková. – Miasto w tej chwili nie planuje rozpoczęcia prac kanalizacyjnych, na razie dopiero złożyliśmy wniosek o dotację na sfinansowanie tej inwestycji. Nawet gdybyśmy już ruszyli z pracami, na pewno nie żądalibyśmy od mieszkańców pieniędzy w taki sposób – powiedział wiceburmistrz miasta, Radislav Mojžíšek. (ep)

reklama

W nauce języka liczy się czas

TRZYNIEC – Jak wygląda oferta kształcenia? Dlaczego naukę języka obcego należy koniecznie rozpocząć od najmłodszych lat? Odpowiedzi na te i podobne pytania można było wczoraj uzyskać na Dniu Otwartym w trzynieckiej filii Centrum Nauczania Języków Obcych Pygmalion. Właśnie tu, w nowoczesnych pomieszczeniach na 2. piętrze budynku byłego Pop Artu przy ul. 1 Maja 500, Pygmalion rozpoczął nowy rok szkolny.

Dzień Otwarty został połączony z prezentacją nowatorskiego przedsięwzięcia, nie mającego sobie równego w regionie, pn. Pygmalionek. – Teraz rodzice już nie muszą zawozić dzieci poza Zaolzie. Tu, w Trzynie, a także w Czeskim Cieszynie i Ostrawie od połowy września będą się odbywać kursy języ-

ka angielskiego dla 3-4-latków oraz 5-6-latków. Zajęcia będą prowadzone według najnowocześniejszej metody opracowanej przez metodyków wybitnych uniwersytetów brytyjskich Oxford i Cambridge – zabrzmiało podczas spotkania. W ten sposób Pygmalion będzie realizować opartą na swoich długoletnich doświadczeniach koncepcję nauczania języków obcych od 3 lat aż do dorosłości.

– W nauce języków obcych liczy się czas. Kiedy dziecko rozpocznie naukę angielskiego już w wieku przedszkolnym, mając 13 lat może zdobyć już pierwsze certyfikaty egzaminacyjne Cambridge (YLE, KET) – wyjaśniał Petr Vlk, dyrektor do spraw metodyki. – Taki egzamin w każdym wieku jest ogromną motywacją. Dlatego również nasze kursy dla dorosłych są tak pomyślane, aby prowadziły do zdobycia certyfikatu. Sama konwersacja nie wystarcza. Uczeń bez względu na wiek musi mieć jasno wytyczony cel – przekonywała dyrektor Pygmalionu Ewa Katrušák.

Końcowym akcentem Dnia Otwartego była lekcja pokazowa Pygmalionka. Na dzieci i ich rodziców czekał kolorowy pokój, podobny do tego, jakie same mają w domu. Tu będą odbywać się raz w tygodniu zajęcia dla przedszkolaków. – Namawiam do cierpliwości. Dziecko nie od razu będzie mówić po angielsku, ale stopniowo będzie oswajać się z językiem, nauczy się go słuchać, rozumieć. Dopiero potem zacznie się nim posługiwać. To podobnie jak z nauką języka ojczystego, kiedy to przez pierwsze kilka, kilkanaście miesięcy do dziecka mówi tylko rodzic – tłumaczyła Katarzyna Běčáková, metodyk kursów dla dzieci.

Zgłoszenia do Pygmalionka rozpoczęły się już w sierpniu.

(Artykuł sponsorowany) GL-562

70. ROCZNICA WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ W CIESZYNIE

We wrześniu 1939 roku ruszyliśmy bronić stolicy

70. rocznicę wybuchu II wojny światowej i Dzień Weterana obchodzono we wtorek uroczystie na placu Poniatowskiego w Cieszynie, pod tablicą upamiętniającą poległych i pomordowanych żołnierzy.

Świadkowie wydarzeń sprzed 70 lat o okolicznościach wybuchu wojny opowiadali nam z przejęciem. – *Byłam wtedy komendantką hufca harcerek w Ustroniu. Kiedy dowiedzieliśmy się, że do Polski wkroczyli Niemcy, spaliliśmy wszystkie akta hufca, zabraliśmy potrzebne rzeczy i przez Lipowiec usiłowaliśmy się przedostać do Krakowa. Bardzo baliśmy się o bliskich. Ja kilka dni wcześniej wzięłam ślub. Mąż, który był porucznikiem, walczył do końca, po czym dostał się do niewoli niemieckiej, a ja do obozu w Ravensbrück. Spotkałyśmy się znowu po sześciu latach – wspominała Władysława Sikora.*

Jako pierwsi kwiaty pod pomnikiem złożyli kombatanci.

– W Cieszynie zamieszkałam w 1947 roku. Kiedy wybuchła wojna, byłem na praktyce wojskowej w Pleszewie. Zobaczyliśmy na niebie woj-

skowy samolot niemiecki i już wiedzieliśmy, że wojna się zaczęła. Po-

stawiliśmy ruszyć w kierunku Warszawy, by bronić stolicy. Brałem udział w bitwie nad Bzurą z Armią „Poznań” – mówił Jerzy Cybuchowski, żołnierz września 1939.

Na placu Poniatowskiego tradycyjnie odśpiewano hymn państwowy i rotę, a delegacje złożyły kwiaty. Nie zabrakło weteranów, służb mundurowych, delegacji z Zaolzia, przedstawicieli władz, mieszkańców i młodzieży szkolnej. Okolicznościowe przemówienie wygłosił starosta cieszyński, Czesław Gluza. – *Mam nadzieję, że przed wami dobra przyszłość. Nigdy nie zapomnijcie, komu ją zawdzięczacie* – podkreślał wskazując na kombatantów i zwracając się w sposób szczególnie do obecnej młodzieży.

Po uroczystości odbył się uroczysty przemarsz pod pomnik obrońców ojczyzny oraz harcerzy, a w kościele św. Marii Magdaleny odprawiona została msza święta w intencji poległych. Po niej w Domu Narodowym weterani spotkali się z władzami miasta i powiatu.

JUR/Gazetacodzienna.pl

Okupacyjna rzeczywistość Zaolzie w cieniu Westerplatte

Dokumenty, zdjęcia, gazety i listy. Te pamiątki sprzed kilkudziesięciu lat wiele potrafią nam powiedzieć o najmroczniejszym okresie w dziejach Śląska Cieszyńskiego – czasach niemieckiej okupacji. We wtorek odbył się w Książnicy Cieszyńskiej w Cieszynie wernisaż wystawy „2071 okupacyjnych nocy”. – *Potraktowałem noc jako metaforę okupacji. To był okres ciemny, mroczny, symbolika nocy najlepiej to oddaje* – mówi twórca wystawy Jarosław Jot-Drużycki. – *Przez 2071 nocy był Cieszyn, jako duchowa stolica regionu, okupowany przez Niemców. Nocne koszmary to wysiedlenia, wywozy do obozów, nocne drogi to chwile, kiedy ludzie wybierali swe miejsce, gubili się na nich, decydowali się na przykład na volkslistę. Nocna zmora – nagła, nieoczekiwana, to Katyń – tłumaczy metaforę wystawy.*

Cieszyn był najdłużej okupowanym miastem w Polsce. Niemcy po zajęciu Śląska Cieszyńskiego bardzo szybko wprowadzili w życie publiczne swoje zasady. 8 września 1939 r. weszła do obiegu marka. Dekretem z 8 października Śląsk Cieszyński został przyłączony do Rzeszy jako „Olsagebiet”. We wszystkich miejscowościach wprowadzono niemieckie nazewnictwo. Na wystawie znajdziemy oficjalną broszurkę ze spisem nowych niemieckich nazw cieszyń-

skich ulic i placów z ich dawnymi polskimi odpowiednikami. W październiku odbierano Polakom aparaty radiowe, motocykle, samochody, a nawet maszyny do szycia. Stosowano kary za używanie języka polskiego w miejscach publicznych. Rozwiązano wszystkie polskie stowarzyszenia i skonfiskowano ich majątek. Zamknięto polskie szkoły. Polacy nie mogli prowadzić przedsiębiorstw i wykonywać niektórych zawodów. Dodatkowo, prócz podatku dochodowego, musieli płacić tzw. podatek społeczno-wyrównawczy w wysokości 15 proc. na rzecz „umocnienia niemieczyny”. Wobec ludności polskiej stosowano różne formy represji. Polacy, których wysiedlano, niejednokrotnie trafiali całymi rodzinami do tzw. „Polenlagrów” (obozów dla Polaków), które Niemcy zaczęli tworzyć w 1941 roku. Na naszym terenie istniały w Boguminie, Piotrowicach, Frysztacie i Czechowicach. Osadzeni musieli ciężko pracować, wielu z nich zmarło z głodu i wskutek złych warunków higienicznych. „Polenlagry” pełniły niekiedy funkcję obozów przejściowych, skąd wywożono Polaków na prace przymusowe w głąb Niemiec.

Na wystawie znajdziemy zdjęcia ofiar egzekucji w Karwinie (18 września 1939), w Cieszynie Pod Wałką (20 marca 1942) oraz ofiar zbrodni

w Żywocicach (6 sierpnia 1944). Są tam listy i kartki, które mieszkańcy Śląska Cieszyńskiego przysyłali swym bliskim z więzień i obozów koncentracyjnych. Do więzienia w Cieszynie niektórzy tra-

fiali nawet za drobne przewinienia. Na pocztówce z obozu w Mauthausen możemy przeczytać niemieckie instrukcje dotyczące korespondencji z więźniami. Wysyłać mogli do domu dwa listy w miesiącu i tyle samo listów odbierać. Odwiedziny w obozie były zabronione, paczek nie można było przysyłać – rzekomo dlatego, że „więźniowie wszystko sobie mogą w obozie kupić”.

Wystawę w Książnicy Cieszyńskiej można zwiedzać do końca stycznia. W sali konferencyjnej można było obejrzeć podobną wystawę planszową opisującą okupację niemiecką na Śląsku Cieszyńskim. Przygotował ją Ośrodek Dokumentacji Kongresu Polaków w RC przy współpracy Książnicy Cieszyńskiej. Ta wystawa, którą obejrzeli już uczestnicy obchodów 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej w Mostach koło Jabłonkowa, wkrótce trafi do polskich szkół na Zaolziu.

(dc)

Jarosław Jot-Drużycki z oryginałem listu więźnia obozu w Oświęcimiu.

Fot. DANUTA CHLUP

Przez niemal cały wtorek oczy świata zwrócone były na Polskę, w szczególności na gdańskie Westerplatte, gdzie 70 lat temu rzeczywiście rozpoczęła się II wojna światowa. Cały świat usłyszał przy okazji uroczystości rocznicowych także o Zaolziu. Do naszej ziemi w swoim przemówieniu nawiązał prezydent RP Lech Kaczyński.

– *Wojna wciąż wymaga refleksji. Przyłączenie się Polski do ograniczenia terytorialnego ówczesnej Czechosłowacji było nie tylko błędem, było grzechem, do którego Polska potrafi się przyznać* – mówił prezydent. – *My Polacy mamy prawo do dostępu do prawdy i z tego nie możemy zrezygnować. Trzeba też przyznać się do grzechów i nie stawiać w jednej płaszczyźnie decyzji o zamordowaniu 30 tysięcy ludzi z epidemią tyfusu i innych chorób.*

Polska najbardziej czekała na to, co powie rosyjski premier Władimir Putin. Były prezydent nie powiedział nic, co pozwoliłoby z wielkim optymizmem patrzeć na polsko-rosyjskie stosunki, choć z drugiej strony nie zaogniał nagonki rosyjskiego wywiadu na Polskę. Putin deklaratywnie natomiast: „Chcemy, aby polsko-rosyjskie stosunki zostały pozbawione balastu przeszłości, aby były godne dwóch europejskich narodów”. Słowa Putina skomentował dla Polskiej Agencji Prasowej Leonid Mleczin, znany rosyjski publicysta. Jego zdaniem „w sprawach bieżących w stosunkach między Rosją i Polską nie ma poważniejszych problemów. Te, które występują, są rozwiązywalne. Nierozwiązane pozostają wciąż problemy z historii. Tutaj nie dostrzegam z naszej strony woli, by spojrzeć historii w oczy”. W innym tonie wypowiedziała się rosyjska państwowa telewizja. Michaił Leontiew, komentator Kanału Pierwszego przyznał, że Lech Kaczyński powtórzył podłość, porównując ZSRR z hitlerowskimi Niemcami. I powtórzył powielane przez stronę rosyjską kłam-

stwa, że „Polska miała praktycznie analogiczny wobec paktu Ribbentrop-Mołotow układ z Hitlerem”.

– *Dzięki temu wzięła aktywny udział w rozbiórce Czechosłowacji. Przygotowywała się do anshlusu Litwy i rozbioru Ukrainy. Szyki pomieszały jej Anglicy, przyznając gwarancje na wypadek wojny z Niemcami; gwarancje, których nawet przez sekundę nie zamierzali wypełniać* – powiedział na łamach rosyjskiej telewizji Leontiew.

Przyjazd niemieckiej kanclerz Angeli Merkel nie budził tylu emocji. Ta już na swoim blogu potrafiła powiedzieć „przepraszam”. W Gdańsku przyznała, że żadne słowa nie są w stanie oddać bólu ofiar wojny.

(wot)

Fot. TOMASZ WOLFF

Monument na Westerplatte.

Pokój w czasach pokoju

Jak wyglądał dom cieszyński przed II wojną światową, możemy obejrzeć na wystawie „Pokój. 1939” w Śląskim Zamku Sztuki i Przedsiębiorczości w Cieszynie. W typowo umeblowanym pokoju oglądamy stylowe przedwojenne biurko z maszyną do pisania, szafy i półki, stare zabawki, gramofon i inne typowe dla tego okresu przedmioty. Są też części garderoby, a na ścianach wiszą zdjęcia rodzinne z prywatnych archiwów. Na jednym z nich jest znany poeta Julian Przyboś, który był nauczycielem liceum w Cieszynie. Wystawa potrwa do końca września.

(dc)

Dolna Łomna, wieś wzorowa

Niewielka, ale malownicza beskidzka miejscowość, położona w dolinie otoczonej ze wszystkich stron lasami i górami, jest punktem wypadowym dla wielu turystów. Od północy zamyka ją góra Kozubowa, od południa szczyty Skalki i Wielkiego Połomu. Dolna Łomna, z 892 mieszkańcami, postanowiła stanąć w szranki z innymi wioskami województwa morawsko-śląskiego. W ub. tygodniu zdobyła drugie miejsce w wojewódzkim konkursie „Wieś roku”. Za co? To pytanie zadałam Renacie Pavlinovej, która rządzi gminą.

Życie wioski skupia się w centrum. Tutaj są: Urząd Gminy, szkoły polska i czeska, tutaj mieści się kompleks etnograficzny, w którym za dwa tygodnie odbędzie się 40. edycja największej łomniańskiej imprezy – Śląskich Dni. Zobaczymy także budynek nowo otwartego muzeum.

Wiele się dzieje

– Nasza gmina bardzo się zmieniła w ciągu ostatnich kilku lat. Została otwarta puszca Mionsz, powstał Dom Seniora, muzeum, sala gimnastyczna i sieć kanalizacyjna, wyremontowano budynki szkół i dom z sześcioma mieszkaniami. Powstają nowe drogi, chodniki, teraz budujemy remizę strażacką – opowiada Renata Pavlinová. Do konkursu na „Wieś roku” Łomna zgłosiła się pierwszy raz. Zaledwie o dwa punkty wyprzedził ją Spálov.

Na pulpicie komputera w gabinecie pani wójt widnieje zdjęcie małej „drzewiówki”. To pierwsza miejscowa szkoła z roku 1852, a raczej jej replika, która rok temu stała się centrum wioski. Tam także zajrzała dziesięcioosobowa komisja, która oceniała konkursowe wioski. W budynku mieści się muzeum z odtworzoną klasą szkolną, tutaj odbywają się wystawy i imprezy, a także śluby cywilne. To oczywiście nie wszystko, czym chwali się gmina. – Nasz największy atut to puszca Mionsz, otwarta w 2005 roku. Przyjeżdża do nas dużo osób, turystom się tu podoba – dodaje Pavlinová.

Będzie dwujęzycznie

Zaraz obok muzeum stoi drewniany budynek w stylu fińskich domków. To dom PZKO, przywieziony tutaj w latach 70., kiedy w Łomnej nie można było sta-

wiać ceglanej zabudowy. – Nasze koło liczy ponad 80 członków, wytworzyła się grupa, która działa dosyć aktywnie. Mamy dużo imprez, na przykład tradycyjny bal maskowy, smażenie jajecznicy czy coroczną wycieczkę, zawsze mamy swoje stoisko na Gorolu, włączamy się też w jarmark łomniański, współpracujemy ściśle ze szkołą – opowiada Barbara Sikorová, członkini Miejscowego Koła Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego.

Polska Szkoła Podstawowa i przedszkole mieszczą się tuż obok. Naukę w niej rozpoczęło właśnie 14 dzieci, do przedszkola chodzi 11 maluchów. – Jest spokojnie, nie ma żadnych spiek ani problemów – mówi o stosunkach polsko-czeskich w gminie pani wójt. Wkrótce pojawią się tu dwujęzyczne napisy. Polsko-czeska tablica wisi już na budynku urzędu, napis po polsku wita także przyjezdnych na rzeźbie u wjazdu do wioski.

Uwagze komisji nie umknęła też aktywność mieszkańców Łomnej Dolnej. W gminie liczącej zaledwie 892 mieszkańców działają liczne stowarzyszenia i zespoły. Oprócz PZKO są to m.in. Macierz Śląska,

Dawna szkolna klasa ze starym piecem. Wójt gminy, Renata Pavlinová, pokazuje pomieszczenia muzeum – replikę pierwszej łomniańskiej szkoły.

zespoły Mały Mionśi i Mionśi, Związek Pszczelarzy, kluby sportowe, strażacy czy aktywny Klub Seniora. – Wszyscy potrafimy się zgrać i działać wspólnie – dodaje Renata Pavlinová – Takim przykładem był pierwszy jarmark euroregionalny, połączony z otwarciem muzeum rok temu. Pracowała przy tym cała wioska. Angażowali się wszyscy, od najmłodszych aż po seniorów, niektórzy nawet brali urlop. Aż serce ro-

W kompleksie etnograficznym co roku we wrześniu odbywa się największa miejscowa impreza, Śląskie Dni.

Lucyna Sikora (z lewej) i Barbara Sikorová i przed domem PZKO.

sło! Teraz gmina przygotowuje się do drugiego jarmarku, który odbędzie się 3 października.

Żyje się bardzo dobrze

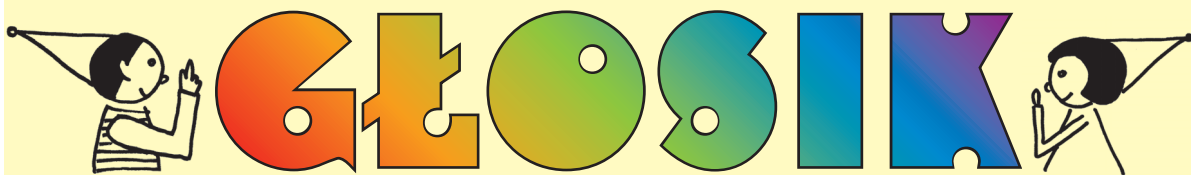
– W Łomnej żyje się bardzo dobrze. Dla ludzi, którzy lubią spokój, bliskość przyrody, a także turystykę i sport, jest to idealne miejsce. Nasza gmina się rozwija, widać to chociażby w centrum: szkoły są wyremontowane, powstają nowe chodniki, ulepszane są drogi, powstał dom dla starszych ludzi. Jedyne, czego nam brakuje, to dobre boisko – uważa Lucyna Sikora, mieszkanka Łom-

nej Dolnej i działaczka Miejscowego Koła PZKO.

Jak zapewnia pani wójt, gmina od ubiegłego roku stara się o fundusze na budowę boiska. Są też plany stworzenia ścieżki rowerowej, zakupu lepszego wyposażenia do obu szkół oraz dalsze remonty dróg i chodników. Czy w przyszłym roku wieś znów wystartuje w konkursie? – Zobaczymy – odpowiada Pavlinová. Jak przyznaje, udział w rywalizacji był ciekawym doświadczeniem, a pierwsze miejsce kusi.

W centrum wioski przed rokiem stanęła mała „drzewiówka”, w której mieści się muzeum.

Szkolne zmartwienia

– *To straszne. Straszne. Po prostu okropne* – powtarzał Głosik, mocno czymś zmartwiony. Siedział na ławce i obserwował dzieci idące do szkoły i przedszkola. Był wtorek, 1 września. – *Co jest takie straszne, Głosiku?* – zapytała go Ludmiłka. – *Jest przecież ładna pogoda, zaczyna się nowy rok szkolny...* Głosik odpowiedział: – *No właśnie. Szkoła, nauka, obowiązki...* Czy to nie jest okropne? Ludmiłka wcale nie uważała, żeby było to aż takie straszne,

ale nie wiedziała, jak przekonać do tego Głosika, który przecież nigdy nie był w szkole. – *Pomyśl, ile fajnych zajęć jest w szkole, oprócz nauki są przecież gry, zabawy, jest dużo kolegów* – starała się przedstawić dobre strony szkolnej nauki. Głosik jednak nie poddawał się: – *Eee, tam. Może i w szkole jest fajnie, ale chodzi się tam dlatego, że się musi. Straszne, straszne...* – dalej mamrotał pod nosem.

Ludmiłka postanowiła więc

przekonać go w inny sposób. Wzięła Głosika za rękę i poszli odwiedzić kilka szkół. I wiecie co tam zobaczyli? Roześmiane dzieci, miłe panie nauczycielki, nowe zeszyty i kolorowe książki.

– *Widzisz? Wcale nie jest tak źle* – mówiła Ludmiłka. W czasie, kiedy Ludmiłka i Głosik obserwowali uczniów w szkołach, Kropka odwiedziła trochę młodsze dzieci. Zajrzała do polskiego przedszkola w Koszarzyskach. **KROPKA**

Wśród przedszkolaków w Koszarzyskach

W tym tygodniu Kropka odwiedziła przedszkole w Koszarzyskach, które mieści się w budynku polskiej i czeskiej szkoły. Ośmioro polskich przedszkolaków uczy się i bawi na piętrze budynku, niektóre zajęcia mają też z czeskimi przedszkolakami. Kropka zajrzała tam 1 września, kiedy dzieci po wakacjach pierwszy raz szły do przedszkola. Dla niektórych był to w ogóle pierwszy dzień w przedszkolu, na przykład dla Lucynki i Danielka. Wygląda na to, że wszyscy lubią chodzić do przedszkola. Poczytajcie sami!

Lucynka

Na wakacjach byłem u babci, a teraz zacznę chodzić do przedszkola. Fajnie, że już się zaczyna przedszkole. Będziemy się tu bawić lalkami.

Oliwer

Lubię chodzić do przedszkola. Jak nie śpimy to możemy robić coś fajnego. Wakacje się już skończyły, w lecie byłem nad morzem, a teraz będziemy się bawić w przedszkolu.

Danielek

Fajnie jest chodzić do przedszkola, bo można na przykład kolorować obrazki i robić inne rzeczy. W wakacje byłem z rodzicami, teraz zaczyna się przedszkole. **(ep)**

WITAMY

TADZIO przyszedł na świat 3 lutego br. w Brnie. Ważył 3 800 g i mierzył 53 cm. Jego rodzice to Beata (z domu Pasz) i Libor Kynclovie, mieszkający w Hustopeczach koło Brna. Mama Tadeuszka pochodzi z Karwiny. Imię dla chłopczyka wybrał jego 7-letni brat Mateuszek.

Tadeusz to imię pochodzenia aramejskiego, tłumaczone jest jako „odważny”, „śmiały”. Nosił je polski bohater narodowy Tadeusz Kościuszko, z kolei „Pan Tadeusz” to tytuł epopei narodowej Adama Mickiewicza.

Tadeusz obchodzi imieniny 25 i 30 października. **(dc)**

Fot. ARC

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć Waszych pociech, które przysły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęcia prosimy o informacje na temat imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: danuta.chlup@gloslud.cz lub klasyczną pocztą na adres Redakcji.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

Wakacje u babci w Wędryni

Pamiętacie o naszym konkursie na najlepszy rysunek z wakacji? W tym tygodniu swoją pracę rysunkową przysłał nam do redakcji Michałek Szczotka z Czeskiego Cieszyzna, który właśnie rozpoczął naukę w pierwszej klasie szkoły podstawowej. Michałek lato spędził u swojej babci w Wędryni.

Dziękujemy za ładny obrazek i życzymy powodzenia w szkole! Do końca września czekamy na kolejne prace od innych dzieci. Przypominamy, że na autora najładniejszego rysunku czeka nagroda. **(ep)**

UŚMIECHNIJ SIĘ

Wraca Jasio ze szkoły i mówi do taty:

– *Tato, oszczędziłem ci trochę pieniędzy.*

– *To dobrze. A w jaki sposób?*

– *Wczoraj powiedziałeś, że jeśli dobrze napiszę wypracowanie, to dasz mi na bilet do kina.*

★ ★ ★

Ojciec przegląda dzienniczek szkolny Jasia:

– *Co ty, znowu piątka z historii?*

– *Niestety, historia lubi się powtarzać...*

★ ★ ★

Nauczyciel biologii pyta Jasia:

– *Po czym poznasz drzewo kasztanowca?*

– *Po rosnącym na nim kasztanach.*

– *A jeśli kasztanów jeszcze nie ma?*

– *To ja poczekam...*

★ ★ ★

W szkole pani kazała narysować dzieciom swoich rodziców. Po chwili podchodzi do małego Jasia i pyta: – *Dlaczego twój tata ma niebieskie włosy?*

– *Bo nie było łysej kredki.*

★ ★ ★

Małgosia pokazuje nauczycielowi języka polskiego swój zeszyt i pyta:

– *Nie mogę odczytać, co pan napisał pod moim wypracowaniem.*

– *Napisałem: „Pisz wyraźnie”.*

★ ★ ★

Na chodniku przed przejściem dla pieszych stoi dziewczynka i płacze. Podchodzi do niej starszuszka.

– *Czemu płaczesz dziewczynko?*

– *Bo się spóźnię do szkoły...*

– *Więc przejdź na drugą stronę jezdni, bo nic nie jedzie.*

– *Ale mama mówiła mi, żebym przeszła dopiero wtedy, gdy przejedzie samochód!*

★ ★ ★

Nauczyciel tłumaczy uczniom, że nie ma pojęcia „większej” lub „mniejszej” połowy. Obie połowy są zawsze równe. Pod koniec lekcji podsumowuje:

– *Ale co ja wam będę tłumaczyć! I tak większa połowa z was pewnie tego nie rozumie!*

KRZYŻÓWKA

Kochani krzyżówkowicze! Dziś mamy dla was kolejną porcję zagadek. Czekamy na wasze odpowiedzi. Nagrodę za przysłanie poprawnego rozwiązania poprzedniej krzyżówki otrzymuje **Weronika Růžicka**, uczennica 3. klasy PSP w Orłowej-Lutyni.

1. Kopiesz ją do bramki, odbijasz albo wrzucasz do kosza	1								
2. Na niej tytuł książki	2								
3. Dostarcza listy i paczki	3								
4. Pracuje pod ziemią	4								
5. Masa do lepienia	5								
6. Długi pies	6								
7. Lekarz zwierząt	7								
8. Gimnastyczna albo balowa	8								
9. Idziesz tam, żeby obejrzeć film	9								
10. Układanka	10								
11. Kolor trawy	11								

CZWARTEK 3 WRZEŚNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** I kudłate, i łaciate **9.10** Dlaczego? Po co? Jak? **9.30** Tropiciele zagadek **10.00** Fantaghiro - Przepowiednia **11.05** Cztery koła ratunkowe **11.25** Atom **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Europa bez miedzy (mag.) **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Mutter **14.30** My, wy, oni **15.00** Wiadomości **15.15** Komisarz Rex (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Londyńczycy (s.) **21.15** Sprawa dla reportera **21.55** Zagubieni (s.) **23.40** Okrutna wyliczanka (film austr.).

TVP 2

5.50 Sophie - panna młoda mimo woli **6.50** Niezłomni **7.00** Sierociniec dla sloni **7.40** Kacper (dla dzieci) **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.50** Czas honoru **10.55** Święta wojna - Jesień średniowiecza **11.30** Magnum **12.20** Kocham cię, Polsko - Czerdziestolatek **12.25** Lotko.tv **12.55** Maxi Lotko - Losowanie nagrody tygodnia Lotko.tv **13.10** Planeta Ziemia - Od bieguna do bieguna **14.05** Córki McLeoda (s.) **15.00** XIII Międzynarodowy Festiwal Piosenki i Kultury Romów **15.50** Tancerze - Sylwetki **15.55** Egzamin z życia **16.55** M.A.S.H. (s.) **17.25** Czas honoru flesz **17.30** Program lokalny **18.00** Jeden z dziesięciu **18.30** Wojciech Cejrowski boso przez świat - Na ryby **19.00** Gorączka kabaretowej nocy **19.30** Ostatni taki wojewoda **20.05** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Dr House (s.) **22.30** Czas honoru - flesz historyczny **22.45** Panorama **23.25** Warto rozmawiać **0.15** Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.12 Telewizja objazdowa **6.37** Raport z Polski **7.45** Aktualności **7.50** Historia zapisana w lasach **8.00** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.35** Korespondent TVP o poran-

SPIDER-MAN

Przygodowy, 165 minut, USA 2002

Polsat, czwartek 3. 9., godz. 21.00

Reżyseria: Sam Raimi

Występują: Tobey Maguire (Spider-Man/Peter Parker), Willem Dafoe (Zielony Goblin/Norman Osborn), Kirsten Dunst (Mary Jane Watson), James Franco (Harry Osborn), Cliff Robertson (wuj Ben), Rosemary Harris (ciotka May), J.K. Simmons (J. Jonah Jameson)

Peter Parker, zwyczajny, choć nieco fajtlapowaty nastolatek, nie cieszy się popularnością w szkole. Mieszka u wujostwa w Nowym Jorku, od lat skrycie podkochuje się w ślicznej Mary Jane. Pod wpływem ukąszenia przez napromieniowanego pajaka, staje się superbohaterem. Kiedy jego ukochany wuj zostaje brutalnie zamordowany przez włamywaczy, Peter przysięga sobie, że użyje swoich ponadnaturalnych sił, aby pomścić jego śmierć. Znany jako Spider-Man, rozpoczyna walkę ze światem zbrodni, co doprowadza go do konfliktu ze złowrogim Zielonym Goblinem.

SEXIPISTOLS

Przygodowy, 100 minut, Meksyk, USA, Francja 2006

TVP 1, piątek 4. 9., godz. 20.25

Reżyseria: Joachim Roening, Espen Sandberg

Występują: Penélope Cruz (Maria Alvarez), Salma Hayek (Sara Sandoval), Steve Zahn (Quentin), Dwight Yoakam (Tyler Jackson), Denis Arndt (Ashe), Audra Blaser (Clarissa Ashe), Sam Shepard (Bill Buck)

Rok 1888. W Meksyku szerzy się bezprawie. Zbuntowana, pochodząca z domu z tradycjami Sara postanawia porzucić salony i zostać Robin Hoodem w spódnicy. Zamierza okradać banki, a łupy rozdawać biednym. Podczas pierwszego skoku w drogę wchodzi jej zapalczywa i nieokrzesana córka farmera, Maria. Po kilku kolejnych przypadkowych spotkaniach panie postanawiają połączyć siły – Sara z miłości do ojczyzny, Maria z zemsty. Ich zła sława rozchodzi się po Meksyku i wkrótce za obiema kobietami zostaje wysłany list gończy.

ku **8.45** Ślazaków portret własny **9.12** Info poranek **9.17** Przegląd prasy **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.19** Serwis kulturalny **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **15.10** Raport z Polski **16.00** Rozmowa dnia **16.16** Biznes **16.45** Aktualności **16.50** Kronika miejska - Będzin **17.00** C.U.D. zdrowia **17.10** TV Katowice zaprasza **17.30** Aktualności **17.42** Nasz reportaż **18.00** Aktualności **18.40** Uwaga! Weekend! Informator kulturalny **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Minęła 20-ta **21.07** Telekurier - bliżej ciebie **21.45** Aktualności **22.15** Plus minus **23.33** Polskie państwo podziemne 1939-1945 **0.46** Minęła 20-ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Kasa na dzień dobry **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy - Gest sponsora **10.30** Całkiem nowe lata miodowe - Sąsiedzi **11.00** Malanowski i Partnerzy (s.) **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Pierwsza miłość (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Polska - Francja, Mistrzostwa Europy mężczyzn w Turcji **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **21.00** Spider-Man (film USA) **23.45** Z nami nie ma żartów (film kop.) **1.40** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Żony ze Stepford (film USA) **11.00** Originální pražský synkopický orchestr (film czes.) **11.50** Mylord **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Słodkie zmartwienia (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.00** Piękno europejskich wybrzeży **15.10** Dzieci rysują piosenki **15.15** Był sobie odkrywca (s. anim.) **15.40** Meduza (lista przeb.) **16.10** Złote rączki **16.30** Zaczarowane przedszkole **17.00** AZ-kwiz **17.25** Stop **17.30** Mieszkać - to sztuka (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Czarne owce (pr. publ.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej 10 **19.00** Wiadomo-

ści, sport, prognoza pogody **20.00** Kątyń (film pol.) **22.05** Talk-show M. Jílko-vej **22.55** Poker (mag.) **23.30** Blues ze Starej Piekarni (pr. muz.) **0.10** Słodkie zmartwienia (s.) **0.55** Piątka w Pomarańczy **1.20** Pr. muzyczny **1.45** Poszukiwania czasu utraconego **2.05** Wiadomości regionalne.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Dołącz do nas (pr. ekol.) **9.25** Nie poddawaj się (pr. ekol.) **9.45** Polowanie na cesarskie krażowniki (cykl dok.) **10.40** Życia niezwykajne: Květa Fialová **11.45** AZ-kwiz **12.05** Pogotowie kulinarne (mag.) **12.35** Czarne owce (pr. publ.) **12.55** Rozejrzyj się, człowieku (cykl dok.) **13.15** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **13.25** Piękno europejskich wybrzeży **13.35** Gwiazda życia (bajka) **14.25** Wizyta w zoo **14.35** Labirynt **15.00** Julia bierze udział w maratonie (film hol.) **15.20** Kamera na szlaku (mag.) **15.50** Królestwo dzikiej natury: Legendy świata zwierząt (cykl dok.) **16.20** Pryzmat (mag.) **16.40** Historia górnictwa (dok.) **17.00** Geniusz natury (cykl dok.) **17.50** Nicholas Winton (dok.) **18.55** Wiadomości w języku migowym **19.05** Marie Podvalová śpiewa pieśni narodowe **19.15** Koncert z Senatu **20.00** Uwięzieni w Angoli (dok.) **21.00** Historie.cs (mag.) **21.55** Zadeptane projekty (cykl dok.) **22.10** Wiadomość od Mirosława Masáka **22.30** Wydarzenia, komentarze **23.10** Dvořákova Praha 2009 **23.20** Samarytanka (film kor.) **1.00** Wojna to załatwi (dok.) **1.55** Concerto Bohemia 2007 (koncert).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.35** Przelotna znajomość (film kan.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.30** Powrót komisarza Rexa (s.) **12.35** Świat według Bundych (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.30** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **22.25** Kuloodporny (film USA) **0.20** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **1.25** Pr. rozrywkowy **2.20** Pr. rozrywkowy.

PRIMA

6.35 Moby Dick i Mighty Mightor (s. anim.) **7.10** Oggys i karaluchy (s. anim.) **7.20** Party z kucharzem **7.50** Reba (s.) **8.15** Pomoc domowa (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.15** Sprawa dla Sam (s.) **11.10** To morderstwo, napisała (s.) **12.10** Jordan (s.) **13.05** Reba (s.) **13.30** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Czarodziejki (s.) **14.55** Chirurdzy (s.) **15.50** Julie Le-scaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz-show) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Bardzo kruche związki (s.) **21.20** Jesteś tym, co jesz **22.25** Gotowe na wszystko (s.) **23.25** Zabójcze umysły (s.) **0.15** Rewir Wolfa (s.) **1.10** Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 4 WRZEŚNIA

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? **8.45** Rozmowa Jedynki **9.00** Moliki książkowe **9.15** Krew nie woda (film USA) **10.45** Złota sobota (pr. rozr.) **11.35** Smaki polskie **12.00** Wiadomości **12.10** Agrobiznes **12.20** Kurs na zysk **12.40** Plebania (s.) **13.05** Klan (s.) **13.35** Jaka to melodia? (teleturniej) **14.00** Do wolnego świata... **15.00** Wiadomości **15.13** Ojciec Mateusz (s.) **16.05** Moda na sukces (s.) **17.00** Teleexpress **17.20** Celownik **17.35** Klan (s.) **18.00** Plebania (s.) **18.30** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.00** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** SexiPistols (film kop.) **22.05** Miecz prawdy (film USA) **23.05** Upadek (film USA).

TVP 2

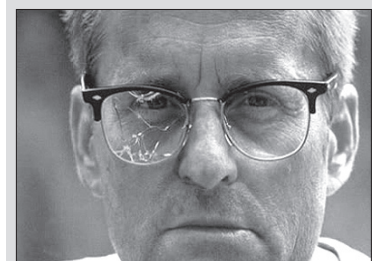
6.30 Z lotu ptaka **7.25** Dziwne przygody koziołka Matołka (dla dzieci) **7.35** Bibi Blocksberg - Żaba pogodynka **8.10** Barwy szczęścia (s.) **8.45** Pytanie na śniadanie **10.45** Czas honoru flesz **10.50** W ukrytej kamerze (film USA) **12.30** Kocham cię, Polsko - Rejs **12.35** Masakra w klasztorze **13.20** Zdolne bestie - Słonica malarka **13.50** Złotopolscy (s.) **14.50** Kabaretowy Klub Kanapowy - Finał Kabaretowej Ligi Mistrzów **16.00** Egzamin z życia **16.55** M.A.S.H. (s.) **17.25** Czas honoru flesz **17.30** Program lokalny **18.00** Kate i Leopold (film USA) **19.55** Kocham cię, Polsko - Kulisy **20.05** Na dobre i na złe - Pogoda na jutro **21.05** Nadchodzi Polly (film USA) **22.45** Panorama **23.25** Niezwykła podróż Mary Bryant (film kop.) **1.10** Małżeństwo z nieznanym.

TV KATOWICE

6.13 Czas seniora **6.37** Raport z Polski **6.58** Info poranek **7.45** Aktualności **7.50** Pomysł na weekend **8.01** Gość poranka **8.17** Przegląd portali internetowych **8.35** Korespondent TVP o poranku **8.45** Tygodnik regionalny **10.00** Gość poranka **10.15** Biznes otwarcie dnia **11.19** Serwis kulturalny **12.15** Biznes **13.10** Raport z Polski **14.15** Biznes **16.00** Rozmowa dnia **16.16** Biznes **16.45** Aktualności **16.48** Pogoda **16.50** Kronika miejska - Katowice **17.00** Działaj lokalnie **17.30** Aktualności **17.42** Tygodnik regionalny **18.00** Aktualności **18.40** Pomysł na weekend **18.50** Nasz reportaż **19.05** Wokół nas **19.25** TV Katowice zaprasza **20.10** Forum **22.15** Plus minus **23.33** Henryk Wars - pieśniarz Warszawy **0.31** Forum.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **7.15** Wielka wygrana (teleturniej) **8.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **9.00** Świat według Kiepskich (s.) **10.00** Daleko od noszy **10.30** Całkiem nowe lata miodowe **11.30** Samo życie **12.00** Rodzina zastępcza plus **13.00** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **14.00** Miodowe lata (s.) **14.45** Ostry dyżur **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Polska - Niemcy, Mistrzostwa Europy mężczyzn w Turcji **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia **19.30** Samo życie **20.00** Agent XXL (film USA) **22.05** Wybory Miss Polski 2009 **0.05** Ję-

UPADEK

Thriller, 115 minut, USA 1993

TVP 1, piątek 4. 9., godz. 23.05

Reżyseria: Joel Schumacher

Występują: Michael Douglas (William Foster/D-Fens), Robert Duvall (Martin Prendergast), Barbara Hershey (Beth), Tuesday Weld (Amanda Prendergast), Frederic Forrest (sprzedawca), Rachel Ticotin (Sandra), Lois Smith (matka D-Fensa)

Upał, uliczny korek, frustracja. Wszystko tego dnia sprzysięgło się przeciwko Williamowi Fosterowi, który utracił w ostatnim czasie dom, żonę, córkę i pracę. Foster zostawia samochód w korku na autostradzie i rusza przed siebie wroga dżunglą, którą stało się dla niego Los Angeles. Sprokowany przez wypadki dnia i ludzką bezduszość zaczyna dopuszczać się aktów przemocy, popadając przy tym w skrajną desperację. Po piętach depcze mu doświadczony policjant, Martin Prendergast, który tego dnia ma odejść na emeryturę.

zyk motyli (film hiszp.) **2.05** Nagroda gwarantowana.

TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Zaczarowane przedszkole **9.00** Słynne postacie Teatru Narodowego: Marie Podvalová **10.00** GEN (cykl dok.) **10.15** Spostrzeżenia z zagranicy **10.20** Pr. muz.-rozrywkowy **11.00** Kolory życia (mag.) **12.00** Wiadomości **12.30** Sama w domu (mag.) **13.30** Słodkie zmartwienia (s.) **14.15** Doktor Quinn (s.) **15.05** Benjamin Kwiatek (s. anim.) **15.30** Lot 29 (s.) **15.55** Baranek Shaun (s. anim.) **16.00** Długa podróż do domu (s. anim.) **16.25** Labirynt **17.00** Za szkołę **17.30** Przez nowy próg (mag.) **17.55** Prognoza pogody **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Sprawa dla ombudsmana (pr. cykl.) **18.40** Żywe serce Europy **18.45** Wieczorynka **18.55** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki **19.00** Wiadomości, sport, prognoza pogody **20.00** Przygody kryminalistyki (s.) **20.55** 13 komnata K. Kodeta **21.25** Talk-show Jana Krausa **22.15** Seks w wielkim mieście (s.) **22.45** Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na Milion **22.50** Śmierć człowieka skorumpowanego (film fr.) **1.00** Słodkie zmartwienia (s.) **1.45** Wszystko-party (talk-show) **2.25** Musicblok.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Panorama **9.10** Na tropie (mag. krym.) **9.35** Na pływalni z A. Šimotová (talk-show) **10.05** Nieznani bohaterowie (cykl dok.) **10.35** Disman (dok.) **11.10** Pod pokrywką (mag.) **11.45** AZ-kwiz **12.10** Mieszkać - to sztuka (mag.) **12.35** Czarne owce **12.50** Ten nasz czeski charakter (pr. cykl.) **13.20** Meduza (lista przeb.) **13.50** Złote rączki **14.05** Nowe przygody Czarnej Błyskawicy (s.) **14.30** Wizyta w zoo **14.40** Bertrand Piccard (dok.) **15.40** Europa dziś (mag.) **16.10** Alchemia istnienia (pr. cykl.) **16.35** Rodzina i ja (mag.) **16.55** Eksperymenty Michaela **17.05** Rozejrzyj się, człowieku (cykl dok.) **17.25** 72 imiona czeskiej historii (cykl dok.) **17.40** Czy mnie zechcecie? **17.55** City Folk 2009 - Amsterdam **18.25** Kosmopolis (mag.) **18.55** Wiadomości w czeskim języku migowym **19.05** Magazyn Ligi Mistrzów **19.35** Simpsonowie (s. anim.) **20.00** Golden League - Bruksela (transmisja) **22.05** Moja rodzina (s.) **22.40** Wydarzenia, komentarze **23.20** MFM Dvořákova Praha 2009 **23.30** Magazyn golfa **23.50** Gorodok **0.10** TV Bonsai... z Martha Issová **0.30** I BBC się potknę **0.55** Głos kobiet (talk-show) **1.20** Teatr szalonych dramatów B. Rosnera **2.15** Koncert z Senatu.

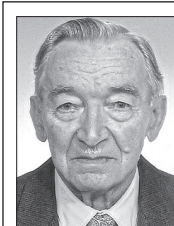
NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **8.35** Na południe (s.) **9.30** Komisarz Cordier (s.) **11.20** Tescoma ze smakiem (mag. kul.) **11.35** Powrót komisarza Rexa (s.) **12.35** Świat według Bundych (s.) **13.05** Strażnik Teksasu (s.) **14.05** Dowody zbrodni (s.) **15.05** Superman (s.) **16.05** Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.35** CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.00** Co za życie (film USA) **22.05** Wpół do śmierci (film USA-niem.) **0.00** Jedyny, jedyna (film br.-fr.) **2.00** Talk-show.

PRIMA

6.35 Moby Dick i Mighty Mightor (s. anim.) **7.10** Oggys i karaluchy (s. anim.) **7.20** Party z kucharzem **7.50** Reba (s.) **8.15** Pomoc domowa (s.) **8.45** M.A.S.H. (s.) **9.15** Nowojorscy gliniarze (s.) **10.10** Sprawa dla Sam (s.) **11.05** To morderstwo, napisała (s.) **12.00** Jordan (s.) **12.55** Reba (s.) **13.25** Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) **13.55** Czarodziejki (s.) **14.50** Chirurdzy (s.) **15.50** Julie Le-scaut (s.) **17.40** Wiadomości regionalne **18.00** 5 kontra 5 (kwiz-show) **18.55** Wiadomości, sport, prognoza pogody **19.35** Pomoc domowa (s.) **20.00** Troja (film kop.) **23.15** Wielka draka w małym hotelu (film br.) **1.05** Chłopiec, który widział wilkołaka (film USA) **2.40** Zadzwoń do jasnowidza.

PODZIĘKOWANIA

Dnia 3 września obchodzi znaczny jubileusz życiowy 90. rocznicę urodzin

pan ADAM RUCKI

z Trzyńca-Lyżbic. Z tej okazji życzenia zdrowia, szczęścia i pogody ducha składają najbliżsi.

GL-568

WSPOMNIENIA

Dziękujemy za to, czym dla nas byłeś i za każdy dzień, który z nami żyłaś...

Dzisiaj mija druga rocznica, kiedy na zawsze odeszła od nas Kochana

śp. AJA WRONKA

Ze smutkiem w sercach wspominają córki z rodzinami.

AD-108

CO W KINACH

HAWIERZÓW – **Centrum:** Odlot (3, 4, godz. 15.30); Radio Łódź (3, 4, godz. 17.45); Zapowiedź (3, 4, godz. 20.00); **KARWINA** – **Centrum:** Odlot (3, 4, godz. 15.30, 17.45); Radio Łódź (3, 4, godz. 20.00); **KARWINA** – **Ex:** Wrota do piekieł (3, 4, godz. 19.00); **TRZYNIEC** – **Kosmos:** Epoka lodowcowa 3: Era dinozaurów (3, 4, godz. 17.30); Zapaśnik (3, 4, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN** – **Central:** Kac Vegas (4, godz. 17.00), Wrogowie publiczni (4, godz. 19.30); **CIESZYN** – **Piast:** Miłość na wybiegu (3, godz. 16.30, 18.30, 20.30; 4, godz. 17.30); Prawdziwa historia kota w butach (4, godz. 15.30); Wrogowie publiczni (4, godz. 19.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

CO W TERENIE

UWAGA ChNP! – Pierwsza próba po wakacjach odbędzie się we wtorek 8. 9. o godz. 15.00 w salce PZKO przy ul. Bożka w Cz. Cieszynie. O godz. 14.00 zebranie zarządu.
ORŁOWA-LUTYNIA – Spotkanie Klubu Kobiet MK PZKO odbędzie się 7. 9. o godz. 16.00 w Domu PZKO.
ZPiT „SUSZANIE” – Poszukuje nowych członków – tancerzy i muzyków do kapeli. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy na próbę 4. 9.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30.
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00.
Tel. 558 711 027
e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztać (przy rynku) w godz. otwarcia.
Tel.: 596 312 477
e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

Dnia 4. 9. 2009 mija 14. rocznica, kiedy na zawsze uciło serce

śp. WŁADYSŁAWA CZECHA

z Cierlicka. Z miłością i szacunkiem wspominają żona i córka z rodziną.

GL-561

NEKROLOGI

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 30. 8. 2009 zmarła w wieku 78 lat nasza Droga

śp. WANDA PACUŁOWA

zamieszkała w Żywocicach. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się dnia 7. 9. 2009 o godz. 14.00 z kościoła katolickiego św. Anny w Hawierzowie. Zasmucona rodzina.

AD-109

o godz. 17.00 do czerwonego budynku byłej podstawówki (obok

ki, szkło, porcelanę, obrazy, wszystkie gatunki broni białej i palnej, zegary, zegarki kieszonkowe – mogą być i uszkodzone, stare pocztówki i zdjęcia. Również skupujemy złoto, brylanty – płacimy więcej niż jubiler – jakakolwiek punca. Płacimy gotówką. Dzwon kiedykolwiek! Inf.: 608 374 432.

GL-537

OFERTY PRACY

ZATRUDNIĘ OSOBĘ Z BIEGLĄ znajomością języka czeskiego oraz obsługi komputera, CV + list motywacyjny proszę przesłać na adres: p.klemensowicz@hop-sport.pl.

GL-506

WYSTAWY

GALERIA „Zdrowe Miasto”, foyer Uniwersytetu Śląskiego w Karwinie: 3. 9. o godz. 17.00 wernisaż obrazów i rysunków Władysława Ćmiela **SALA MANESA, Miejski Dom Kultury, Karwina:** do 27. 10. wystawa Jolanty Lyskové-Petržílkovej „Obrazy, ilustracje, fotografie”.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: do 31. 12. stała ekspozycja „Ratusz w Czeskim Cieszynie”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dėlnická 11:** do 3. 1. wystawa „Piękno kobiet”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.
▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 30. 9. wystawa „Klocki Merkur”. Czynna: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Charytatywny koncert wesprze organizacje

„Pod niebieskim cieszyńskim niebem” odbędzie się kolejna edycja benefisu charytatywnego. Inicjatywę pod taką nazwą przygotowują w sobotę Czeski Cieszyn, Teatr Cieszyński i agencja Petarda Production. Celem benefisu jak jest jak co roku uzyskanie pieniędzy dla organizacji charytatywnych działających w mieście. Tegoroczna edycja wesprze Stowarzyszenie AVE, Centrum Matki „Šťastné Srdce” oraz Ośrodek Diakonii Śląskiej „Eben Ezer”, wspierający osoby niepełnosprawne. Początek charytatywnej akcji o 18.30 na rynku. Wystąpią m.in. Teatr Cieszyński, David Deyl, Miro Žbirka oraz zespół Nototo. Wieczór zakończy się pokazem sztucznych ogni.

(ep)

Sprostowanie

W poprzednim numerze „Głosu Ludu” (wtorek 1. 9.) w artykule na 1. stronie o wizycie Jerzego Buzka w Śmiłowicach błędnie zostało podane nazwisko byłego czeskiego premiera Josefa Tošovskiego. Do pomyłki doszło w trakcie redakcyjnej obróbki tekstu. Przepraszamy.

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 2. 9. 2009

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, ul. 11 listopada	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,160	0,163	0,157	0,164
EUR	4,113	4,210	4,110	4,220
USD	2,850	2,950	2,870	2,970
Czeski Cieszyn, „Billa”				
	kupno	sprzedaż		
PZL	5,985	6,355		
EUR	24,878	26,416		
USD	17,499	18,581		(dc)

Jako pierwszy zagra Polak

W niedzielę o godz. 16.00 w frysztaćkim kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego rozpocznie się V Festiwal Muzyki Organowej „Karwińskie Organy”. Jako pierwszy zagra Ireneusz Wyrwa z Polski, który w roku 1999 z odznaczeniem ukończył studium gry na organach w katowickiej Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w klasie prof. Juliana Gembałskiego. Swoje wiadomości pogłębiał na wielu kursach interpretacyjnych u światowych mistrzów gry organowej. Jest laureatem dwóch ogólnopolskich konkursów we Wrocławiu i Rumii, drugie miejsce zdobył na Międzynarodowym Konkursie Organowym im. Feliksa Nowowiejskiego w roku 2002 w Poznaniu. Jako solista koncertuje często za granicą. Uczestniczy w festiwalach muzycznych, konkursach organowych, występuje z renomowanymi orkiestrami symfonicznymi i orkiestrami kameralnymi. W Karwinie-Frysztać Ireneusz Wyrwa zagra kompozycje organowe takich kompozytorów, jak Dietrich Buxtehude, José Lidón, Domenico Zipoli, Bernardo Storace, Mieczysław Surzyński, Louis James Alfred Lefébure-Wély i Guy Bovet.

Festiwal Muzyki Organowej „Karwińskie organy” odbywa się już po raz piąty. Pomysł urządzania koncertów organowych w frysztaćkim kościele zrodził się przed 11 laty, po gruntownej i bardzo udanej rekonstrukcji kościelnych organów, które uzyskały odład rangę instrumentu iście koncertowego. W ramach tegorocznego festiwalu odbędą się dwa koncerty solowe oraz dwa koncerty kameralne.

(jw)

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonania skrótów.

Wyborco, zastanów się

Wkrótce wybory do parlamentu. Birtwa o głosy wyborców (przez niektórych zwana „walką o koryta”) w pełni. Lecą miliony na reklamę, działalność sztabów wyborczych (rekompensata po wyborach z kasy państwowej), aktualne są przepychanki na listach kandydatów, obietnanki-cacanki czołówek partyjnych, modne wygłupy oraz mistrzostwo w oczernianiu kandydatów itd., itd. Niedoświadczeni, młodzi wyborcy wyżywają się (chyba ktoś zainteresowany pociąga tu za sznurek).

Na ogół przedwyborcze obietnanki, objaśnienia afer, tłumaczenia wzbogacania się w polityce, ludzie przyjmują podobnie, jako telewizyjne reklamy towarów z licznymi dodatkami „zdarma”. Istnieje też znaczna liczba wyborców zniechęconych istniejącą atmosferą, zapowiadających, że nie pójdą do urn wyborczych (oczekujące „sepy” cieszą się). Taka ich wola. Można jedynie zaapelować – wyborco zastanów się. Każda znacząca zgłoszona do wyborów partia, ma swoją bazę członków, których głosy

zapewniają jej odpowiedni wynik wyborczy. Pozostając w domu, względnie głosując na jakąś spółkę piwa, humoru, itp., właściwie akceptujesz przewidywany wynik wyborów. Ale, możesz też nie być pasywnym wyborcą, krytykiem przy piwie. Po głębokiej analizie list kandydatów, programów wyborczych, dokonasz wyboru (czasem wybrać trzeba, „mniejsze zło”) i pójdziesz do urny wyborczej. Może prawie Twój głos zadecyduje, że z ławy poselskiej lub rady któregoś banku czy innej bogatej instytucji, zniknie jakaś „mądra głowa” (raczej karierowicz z głęboką kieszenią), biomasowa piękność lub inne indywiduum. Jeśli jednak zgadasz się, że np. bank łatwo spisuje na straty „wytunelowane” miliony a „śmiertelnikowi” konfiskuje się majątek za narosłe odsetki za zapomniane, niezwrócone 30 halerzy, albo kłopoty ma mieć nieśprawka, ale ten, który ujawnił jakąś nieprawość, czy inne podobne do brze opłacane „pomysły”, to w dniu wyborów pozostani w domu lub jedzą do ulubionej chatki.

A.B.

»Pomostem« czy »pod mostem«?

Tradycją stały się już spotkania poświęcone tożsamości Zaolzia i jego mieszkańców, które Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej oraz Zarząd Główny Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego organizują w Klubie „Dziupła” w ramach projektu „Młode Zaolzie”. Z wykładami na ten temat wystąpili już w mieszczącym się w suterenie siedziby ZG PZKO przy ul. Strzelniczej w Czeskim Cieszynie m.in. prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek czy

student etnologii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, Leszek Cimała. Spotkania te będą kontynuowane także po tegorocznych wakacjach. Pierwsze z nich odbędzie się w piątek 11 września. Wykład wygłosi tym razem był szef Kancelarii Kongresu Polaków, Roman Kaszper. Zatytułował go „Pomostem czy pod mostem. Perspektywy organizacji polskich na Zaolziu”. Początek spotkania o godz. 18.00.

(kor)

PAVEL MAREK, TRENER HOKEJOWEGO KLUBU HC STALOWNICY TRZYNIEC:

Jesteśmy młodszy i mocniejsi

W najbliższą środę rusza karuzela nowego sezonu w O₂ ekstraklasie hokeja na lodzie. Jak dobrze jest przygotowany do sezonu klub HC Stalownicy Trzyniec? Według słów trenera, Pavla Marka, drużyna zanotowała zmiany na lepsze. – Mamy młodszy zespół i mam nadzieję, że zagramy lepiej, aniżeli w poprzednim sezonie – powiedział „Głosowi Ludu”. Trzyńczanie w letnim okresie przygotowawczym rozpoczęli współpracę z renomowanymi trenerami odnowy biologicznej, braćmi Pavlem i Miroslavem Sajlerami. Pod ich adresem słysząc ze wszystkich stron same słowa uznania, ale oczywiście pracę obu trenerów kondycyjnych zweryfikują dopiero mecze w ekstraklasie. – Jestem przekonany, że zatrudnienie obu było strzałem w dziesiątkę – uważa Pavel Marek, który na ławce trenerskiej usiądzie obok Břetislava Kopřivy. Obaj będą mieli w klubie równe uprawnienia.

Czy zatrudnienie specjalistów do spraw kondycyjnych należy rozumieć tak, że w poprzednim sezonie zespół miał w tej dziedzinie zaległości?

Proszę tego tak nie odbierać, po prostu uważamy, że specjaliści od przygotowania kondycyjnego wpłyną na poprawę gry całego zespołu. Mamy w tym sezonie stosunkowo młodą ekipę, tym bardziej więc chłopcom przyda się fachowa opieka.

Sami trenerzy więc dziś nie wystarczą?

Przed wszystkim mamy trochę inny punkt widzenia, na pewno nie jesteśmy takimi specami od odnowy biologicznej i treningów kondycyjnych, jak ludzie w tym kierunku wyszkoleni. Mogę służyć pomocą w kwestiach taktycznych, czysto hokejowych, ale to, co wyprawiają z chłopcami obaj wspomniani panowie, to prawdziwa sztuka, ba, nawet miejscami wręcz magia. Ważne, że metody takie w pełni zaakceptowali sami hokeiści. I z tego co wiem, wszyscy są bardzo zadowoleni. To bieg na długim dystansie, z którego profitować będziemy w całym sezonie, być może nawet dopiero w najważniejszej fazie sezonu. Niewykluczone, że rywale wtedy złapią już zadyszkę. Mamy młodszy zespół i mam nadzieję, że zagramy lepiej, aniżeli w poprzednim sezonie. Jestem przekonany, że zatrudnienie obu panów było strzałem w dziesiątkę.

Trener trzynieckich hokeistów, Pavel Marek, wierzy w bardziej udany sezon, niż ten poprzedni.

Czyli możemy się teraz spodziewać drużyny grającej bardziej po kanadyjsku? Ostrzej, aniżeli w przeszłości?

Chcemy nadal grać technicznie, bo trzynieccy kibice tego właśnie od nas oczekują. Trendy we współczesnym hokeju są jednak jasno określone. Bez ostrej, bezpardonowej walki nie można marzyć o sukcesie. Musimy się więc dostosować do nowych reguł, w których często o zwycięstwie decydują stałe fragmenty gry. W wyrównanych meczach wystarczy jedna dobrze przeprowadzona akcja w przewadze liczebnej, aby sięgnąć po trzy punkty. Chyba każdy zauważył, że mniej bramek pada podczas gry 5 na 5, a znacznie więcej właśnie w trakcie gry 5 na 4 czy 4 na 3. Wyśmienita kondycja fizyczna jest absolutnie niezbędna. Wtedy można kluczowych graczy wykorzystywać w każdej sytuacji.

Czy dlatego zrezygnowaliście z usług Davida Moravca i Lubomíra Sekeráša? Byli po prostu za starzy?

Ich wiek nie miał tu znaczenia. Kondycyjnie na pewno są dobrze przygotowani do ekstraklasy. Wy tłumaczenie jest bardziej prozaiczne: mieli zbyt wygórowane wymagania finansowe. Nie sądzę jednak, by w drużynie brakowało doświadczonych hokeistów. Za wszystkich wymienię chociażby Jana Peterka. Mówił mi, że nowy reżim i ostra zaprawa kondycyjna spowodowała, że czuje się jak nowo narodzony.

Wróciliście z turnieju w Niemczech, gdzie hokej boli i to mocno. Czy drużynę ominęły kontuzje?

Na całe szczęście tak, bo trochę obawialiśmy się startu w tym turnieju. W Niemczech gra się nie tylko ostro, ale jest tam też sporo młodych, utalentowanych zawodników. Rywalizowaliśmy z drużynami wysokiej klasy i mam nadzieję, że będzie to procentować w najbliższych meczach ekstraklasowych. W środę zmierzmy się na wyjeździe ze Slavią Praga. Już nie mogę się doczekać tego spotkania.

Rozmawiał: JANUSZ BITTMAR

Hokejowy serwis przed startem ekstraklasy zamieścimy w sobotnim numerze gazety.

9 września Memoriał Alojzego Adamca

Na najbliższą środę zaplanowano w Czeskim Cieszynie 10. edycję Memoriału Alojzego Adamca w Piłce Nożnej. W zawodach tradycyjnie wystartują reprezentacje polskich szkół podstawowych na Zaozlu. Tytułu sprzed roku broni PSP Jabłonków. Zgłoszenia należy przysyłać do wtorku do godz. 12.00. Losowanie

odbędzie się w kancelarii ZG Macierzy Szkolnej o godz. 16.00. Turniej rozegrany zostanie na dwóch boiskach – przy ul. Frydeckiej i na Brandysie. Rejestracja drużyn przewidziana jest na godz. 7.30, początek imprezy o godz. 8.00. Organizatorem turnieju jest Macierz Szkolna w RC. (jb)

W Mostach na nartorolkach

Mosty koło Jabłonkowa zamienia się w niedzielę w centrum miłośników jazdy na nartorolkach. W tej malowniczej beskidzkiej gminie odbędzie się 8. edycja zawodów pod nazwą „Kolečková lyže 2009”. Wyścig skierowany tradycyjnie do wszystkich amatorów nartorolek rozpoczyna się o godz. 9.00. Wtedy startują najmłodsze kategorie.

Rywalizacja w głównych kategoriach rozpocznie się o godz. 10.00. – *Udział w zawodach potwierdzili biegacze z Polski, Czech i Słowacji, niewykluczone, że w Mostach pojawią się też zawodnicy z Litwy* – powiedział „Głosowi” Władysław Martynek, trener wyszkolenia klasycznego w klubie narciarskim SKI Mosty. Klub ten jest zarazem i głównym organizatorem imprezy. (jb)

Echa piłkarskiego weekendu w I A klasie

LUTYNIA DOLNA 0:3
SUCHA GÓRNA (0:2)

Bramki: Janovský, Kaleta, Malchárek. Lutynia Dolna: Jurko – Kudlík, Smetana, Šimek, Čief – Hanusek, Figura, Posel, Zuček – Twardý, P. Vanečko. Sucha Górna: Gradek – Kondziolka (77. V. Beránek), Nový, Čermák, Zima – Frkala (62. Bembenek), Janovský, Jeziorský, Příborský – Malchárek, Kaleta (53. Firla).

Piłkarze Suchej Górnej idą jak burza. Zanotowali dotąd dwa zwycięstwa i jeden remis, co dało im prowadzenie w tabeli. W derbach widzowie byli świadkami atrakcyjnego futbolu. Goście – w odróżnieniu od piłkarzy Lutyni Dolnej – dokładnie ustawili swoje celowniki. Na prowadzenie wyszli górnosuszanin już w 7. minucie, Janovský płaskim strzałem z 25 m zaskoczył bramkarza. Do przerwy było 0:2 dla gości, po akcji indywidualnej trafił Kale-

ta. Gospodarze wcale nie grali gorzej od rywala, sęk jednak w tym, że z wykonaniem swoich akcji mieli spore kłopoty. Wszelkie wątpliwości, kto w tym meczu jest władcą pola karnego, rozwiął zaraz na wstępie drugiej odsłony Malchárek. Napastnik Suchej Górnej przejął zle podanie rywala, kiwnął też bramkarza, ustalając wynik spotkania na 0:3.

JANOWICE 1:1
DZIECMOROWICE (0:0)

Bramki: Pařenica – Velký. Dziecmorowice: Bartoš – Martinček, Hojdisz, Novák, Karkoška – Schimke, Maleňák (85. Kněžík), Špička, Slani (46. Velký) – Matušík, Kroužek.

Scenariusz spotkania układał się po myśli piłkarzy Dziecmorowic, którzy od 48. minuty prowadzili w Janowicach 1:0. Beniaminek rozgrywek grał na pograniczu faulu i mecz dogrywał przed własną (i bardzo wymagającą publicznością) w

dziewiątkę. Najpierw pod pryszcę powędrował doświadczony Látał, a po nim także Žižka. Paradoksalnie jednak właśnie w osłabieniu gospodarze pokazali najlepszy futbol. Zagraли niczym w transie, Elektrycy z kolei jak sparaliżowani. Od 79. minuty, po wykluczeniu z boiska Martinčka, goście kompletnie stchórzyli. Wyrównanie zapewnił Janowicom pięć minut później Pařenica, który z rzutu różnego trafił bezpośrednio do siatki. Oczywiście był to głównie błąd bramkarza Bartoša. Podopieczni trenera Petra Czyža mecz kończyli w strachu, by nie stracić także drugiego gola.

STARE MIASTO 1:0
ŚMIŁOWICE (1:0)

Bramka: Růžicka. Śmiłowice: Lyssek – J. Topiarz – Bolf, M. Kocur, L. Kohut – Barteczek, Klár, Z. Ciešlar, Michał Szuszcik – D. Byrtus (75. Smolka), Balwar (60. M. Sikora).

Z dorobkiem jednego punktu podopieczni trenera Pavla Smatany ugrzęźli na 12. pozycji w tabeli. Pówd koszmarnego startu Śmiłowic do sezonu jest prosty, drużyna jeszcze nie zdobyła bramki. Na boisku Starego Miasta najbliższe strzelenie gola był Byrtus, ale wycelował niedokładnie. Gospodarzom do zwycięstwa wystarczył asekuracyjny futbol. Růžicka znalazł się we właściwym czasie na właściwym miejscu i kompletnie niepilnowany bez większych problemów pokonał Lyska.

BYSTRZYCA 0:1
STONAWA (0:1)

Bramka: Petruňa. Bystrzyca: V. Cymorek – Szturc (35. Szlaur), Bauman, Škarka – P. Turoň – Maier, Marek Szuszcik, Lachowicz, A. Kluz – F. Martynek (75. Drong), Fóniok (65. Šrubař). Stonawa: Glogár – Bystroň, Janáček, Šurin, Franc – Petruňa, Geršl, Stračánek, Szczygiel

W SKRÓCIE

■ **ZŁOTY WYŚCIG DAWIDOWICZ.** Aleksandra Dawidowicz zdobyła złoty medal w kategorii młodzieżowców (do lat 23) podczas rozgrywanych w Canberze mistrzostw świata w kolarstwie górskim. Polka wygrała w świetnym stylu, wyprzedzając drugą zawodniczkę Alexandrę Egen ze Szwecji o 73 sekundy. To kolejny sukces zaledwie 22-letniej zawodniczki, zapowiadający wielką karierę. Przed rokiem Polka zajęła 10. miejsce w igrzyskach w Pekinie. Bardzo dobrze spisała się także druga Polka w kategorii do lat 23, Paulina Gorycka, która zajęła wczoraj siódma pozycję.

■ **JEST KARA DLA WITSELA.** Axel Witsel został zawieszony do 23 listopada za brutalny faul, którego dopuścił się na Marcinie Wasilewskim w niedzielę podczas meczu z Anderlechtem Bruksela – zdecydowała we wtorek po południu Belgijska Federacja Piłkarska. Ponadto zawodnik Standardu Liege zapłaci grzywnę w wysokości 2,5 tys. euro. Wskutek jego faulu Wasilewski doznał skomplikowanego, otwartego złamania nogi. Pod koniec tygodnia reprezentant Polski przejdzie pierwszą operację, a lekarze podkreślają, że nie ostatnią. Według Anderlechtu Bruksela, Wasilewski wróci do gry najwcześniej za rok.

■ **RUSZAJĄ SIATKARSKIE MISTRZOSTWA EUROPY.** Wyjątkowo skoncentrowani i poważni byli na przedpołudniowym treningu polscy siatkarze, którzy dzisiaj meczem z Francuzami zainaugurują występ w mistrzostwach Europy w Turcji (3-13 września). W kadrze Polski znajdują się: Piotr Nowakowski (AZS Częstochowa), Piotr Gruszka (Delecta Bydgoszcz), Daniel Pliński (Skra Bełchatów), Paweł Zagumny (Panathinaikos Ateny), Bartosz Kurek (Skra Bełchatów), Jakub Jarosz (Kędzierzyn-Koźle), Zbigniew Bartman (Gazprom Surgut), Marcel Gromadowski (Paris Volley), Paweł Woicki (Delecta Bydgoszcz), Michał Ruciak (Kędzierzyn-Koźle), Piotr Gacek (Skra Bełchatów), Krzysztof Ignaczak (Resovia Rzeszów), Michał Bąkiewicz (Skra Bełchatów), Marcin Możdżonek (Skra Bełchatów). (jb)

(90. Růžicka) – Minárik (83. Martiňák), Loder (16. Špinar).

Na trzy punkty bardziej zasłużyli gospodarze, którzy przez większą część meczu dyktowali warunki na placu gry. Solą futbolu są jednak gole, a w tej materii podopieczni trenera Radka Morcinka nie zdali egzaminu. Bystrzyczanin wypracowali sobie trzy wyśmienite okazje, ale z zerowym efektem. Strzał Lachowicza wybił Glogár koniuszkami palców w bezpieczne miejsce, Turoň z 8. metra przestrzelił, podobnie niecelnie uderzył Szuszcik. Stonawa nawiązała się na grę z kontry i święciła sukces. Gościom do zwycięstwa wystarczyła jedna udana akcja ofensywna, zakończona celnym strzałem Petruni.

Lokaty po 3 kolejkach: 1. Sucha Górna 7, 2. Stonawa 7, 3. Stara Biela 7,... 6. Bystrzyca 4, 7. Dziecmorowice 4, 10. Lutynia Dolna 3, 12. Śmiłowice 1 pkt. (jb)